

La vil·la romana de Sarrià de Ter recupera tots els mosaics del segle II dC

Els restauradors estan acabant de restituir l'últim dels que decoraven les estances nobles i que van ser extrets als 70

La vil·la romana del Pla de l'Horta de Sarrià de Ter ha recuperat tots els mosaics del segle II dC que es van extreure del jaciment als anys 70. Els restauradors estan acabant de restituir l'últim dels quatre que es van arrencar i que decoraven les estances nobles de l'edifici. "Retornar els mosaics al seu context original ens ajuda a explicar el luxe de la vil·la", destaca l'arqueòloga de la UdG Ana Costa, directora de les excavacions. La vil·la romana del Pla de l'Horta, situada al costat de l'antiga Gerunda, va perdurar durant sis segles, de l'I aC fins al V dC. Era un complex imponent, com han testimoniat les diferents campanyes d'excavacions, amb una part residencial i una altra de productiva associada que s'abastien amb un aqüeducte propi. Les restes de la vil·la es van redescobrir a principis dels anys 70 arran d'unes obres. El jaciment es va excavar entre el 1970 i 1972, i posteriorment aquelles primeres restes es van tornar a cobrir. A excepció de quatre mosaics, que es van extreure del lloc i es van traslladar al Servei d'Atenció als Museus (SAM) de Pedret. Més endavant, el conjunt es va tornar a excavar; aquest cop, sota la direcció dels arqueòlegs de la Universitat de Girona (UdG). Tot i que les últimes campanyes s'han centrat a la part productiva de la vil·la, ara fa dos anys els restauradors també van treballar a la zona residencial. El 2024 van restituir-se els primers d'aquells mosaics que s'havien extret als anys 70, amb tesselles que dibuixaven formes geomètriques i motius florals. Ara s'ha tancat el cercle, i gràcies a una ajuda de la Diputació a l'Ajuntament de Sarrià de Ter, mig segle després l'últim d'aquells mosaics ha tornat al seu lloc primigeni. Els restauradors de l'empresa Signinum, amb l'assessorament dels arqueòlegs de la universitat, l'estan acabant de col·locar a l'estança on lluita fa gairebé dos mil·lennis. A principis dels 70, per arrencar els quatre mosaics es va fer servir cola animal i un engassat. Ara, seguint el mateix sistema que ja havien fet amb els altres, els restauradors han netejat el revers d'aquest últim, n'han eliminat les impureses i li han donat una nova base de morter de calç. "Com que feia molt temps que estaven guardats, alguns fragments s'havien deformat i havien perdut la planimetria; ara els hem aplanat, hem tret les restes de terra entre les tesselles i hem creat aquest nou suport", concreta David Mallorquí, de Signinum. En total, els restauradors han tornat a lloc catorze fragments diferents d'aquest últim mosaic. I aquests dies estan reintegrant les tesselles que els unien. Per saber exactament on anava cada pany, s'han servit de croquis i documentació dels anys 70. El responsable de Signinum Restaura explica que s'ha treballat "al mil·límetre" i, de fet, defineix la seva feina com haver fet "arqueologia de l'arqueologia". "Ens hem servit de les fotografies i del diari d'excavació de l'època, que ens ha guiat a l'hora de localitzar els diferents fragments i saber-ne la posició", concreta Mallorquí. "Hem anat al màxim detall, perquè aquí qualsevol petita diferència et pot provocar un error més gran", hi afegeix, en referència al procés per restituir aquest últim mosaic. La directora de les excavacions al Pla de l'Horta, l'arqueòloga Ana Costa, destaca que aquests quatre mosaics -juntament amb altres quatre que la UdG va descobrir posteriorment- ajuden a explicar el luxe de les estances residencials del Pla de l'Horta. "Ens parlen clarament de la fase de màxima esplendor de la vil·la romana, datada entorn de l'any 200 després de Crist", subratlla l'arqueòloga de la UdG. Els mosaics decoraven el terra d'estances diverses, com ara menjadors, cambres privades, habitacions o espais versàtils (que podien servir per a diferents usos). Tot i que sobretot tenen motius geomètrics, Ana Costa també subratlla que un d'ells "dona detalls" sobre quina va ser la principal activitat econòmica de la vil·la: la producció de vi, perquè les seves tesselles dibuixen pàmpols -la fulla de la vinya- i grans de raïm. "Que ara tots els mosaics que es van extreure del jaciment retornin al seu context original, on eren fa més de 1.800 anys, ens ajuda a explicar molt millor el luxe i els espais confortables que tenien les estances residencials del Pla de l'Horta", conclou l'arqueòloga de la UdG.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/03/12/villa-romana-sarria-ter-recupera-127860020.html>